

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 449. Pro quo tempore verificanda causa finalis privilegii & despensationis: An nimirum tempore, quo impetratur, V. G. Romæ. An quo expeditur, seu datur executioni in partibus ab Ordinario vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

Sã v. interpretatio. num. 12. aliisque mox citandis, nisi tamen voluntariè & scienter invalidè factus, perdit enim tunc privilegium, quia nemo ex iniquitate sua reportare debet commodum, tradit cum Tiraquel. in L. boves. §. hoc sermone. limit. 2. a. n. Anchar. in c. 1. de filiis presbyt. in 6. q. penult. & Franco. ibidem num. 13. dum autem verba privilegii sunt ambigua & indifferentia, & de cetero actus validus non finiri unico actu censent apud eundem Sanch. l. 8. de mar. d. 31. num. 8. Suar. l. c. c. 29. num. 8. Salas de ll. d. 20. f. 19. num. 129. quod ipsum tamen limitat Sanch. distinguendo, nimirum finiri unico actu in odiosis, secus in favorabilibus, Felino in c. 2. de treuga & pace. Nav. in c. placuit. de penit. dist. 6. num. 166. Azor. l. 5. c. 23. q. 3. Rochus de jure pat. v. honorificum. q. 10. Henriq. l. 12. de mar. c. 5. à num. 7. cum communiore, cui adheret Castrop. num. 6. & pro majore illius declaratione plures adfert calus num. 8. de quibus vide illam ibidem.

Quaest. 448. An & qualiter cessante causâ finali, ob quam concessum, cesset privilegium?

Resp. Primò: Cessante causâ finali non quidem impulsivâ tantum, sed principali, sine qua Princeps nullo modo concessisset, & à qua valor privilegii in fieri & conservari dependet. & quæ reddit privilegium justum & honestum, & sine qua tale non esset, cessat & amittitur privilegium; quia cessante causâ cessat effectus. c. cessante. de appell. Abb. in c. suggestum. de decim. num. 5. Suar. l. c. c. 30. num. 1. Gutt. 99. can. l. 2. c. 15. num. 30. Pet. Barb. in l. 1. ff. solut. mar. p. 1. à n. 83. Pirh. h. r. num. 168. Verùm hæc ita generaliter dicta varias admittunt & requirunt limitationes & distinctiones. Unde

2. Resp. Secundò: dum privilegium non est contrâ, sed solum præter jus, seu continet meram gratiam & beneficium Principis, quamvis ad concessionem suavitatem requirat causam aliquam legitimam, ut volunt aliqui, negantibus id ipsum aliis, ad conservationem tamen sui non requirit causam, sed eâ cessante, non cessare vel ex hoc, quia decet beneficium à Principe concessum remanere, juxta reg. juris. 16. in 6. ut patet in elemosyna data pauperi, quæ firma manet, tametsi is, cui data, desinat esse pauper, dum verò derogat juri communi, vel privato alterius tertii, requirit causam non tantum in fieri, seu ipsâ concessione, sed & in conservari, adeoque eâ, quæ primituserat, cessante, cessat tale privilegium, ita Suar. l. c. num. 2. cum communi. Quod posterius nihilominus sublimitandum seu subdistingendum, ita ut, si privilegium vel etiam dispensatio data ad unum actum, sive consistat in ipso actu v. g. datâ ad contrahendum matrimonium cum consanguinea, sive datâ per modum potestatis, v. g. ad dispensandum in tali matrimonio, eo matrimonio contracto, aut factâ ad illud contrahendum dispensatione, cessat privilegium vel dispensatio, utpote producto & consummato suo effectu, quamvis potius dici posset in eo effectu, utpote qui iterari aut retractari nequit, virtualiter remanere, & non cessare privilegium aut dispensatio; etiam cessante causâ finali concedendi privilegium, ut patet in dispensatione voti, quod non denuo obligat, in dispensatione illegitimitatis, quæ non redit, etsi causâ, ob quam in eo dispensatum, mutetur seu cesset, cum legitime factum non retractetur aut mutetur, etsi

postmodum deveniatur ad statum, in quo dispensari non potuisset, juxta regul. juris 73. in 6. Castrop. tr. 3. d. 4. p. 15. num. 3. Pirh. l. c. num. 169. vers. limitatur secundo, cum Suar. l. c. cit. 10. num. 4. Econtra itaque cessat seu amittitur privilegium cessante causâ, quando habet tractatum successivum, hoc est, datum per modum potestatis ad plures actus, seu ad operandum successivè, v. g. ad absolvendum à casibus reservatis, ad dispensandum in genere in votis, in impedimentis matrimonii, ita ut causa cesset non tantum quò ad actus præteritos, sed & quò ad futuros. Suar. & Pirh. ll. cit. ad quod tamen requiritur, ut causa non cesset tantum negativè, qualiter ea cessare dicitur, quando ratio finalis principalis, quæ movit Principem ad concedendum, non subsistit quidem amplius, usus tamen privilegii non est injustus aut illicitus, ut patet, dum monasterio concessum privilegium non solvendi decimas ob ejus inopiam, illud non expirat eodem cessante paupertate redeunte ad sufficientes, imò & abundantes reditus, sed potest pergere uti suo privilegio, quia hic usus non est iniquus seu injustus. E contra ad cessationem privilegii requiritur, ut ejus causa cesset contrariè, qualiter ea cessare dicitur, quando mutatis circumstantiis usus redditur illicitus, utpote cedens in detrimentum privilegiati aut communitatis, quia jam est privilegium de re illicita, adeoque nullum. Ita Suar. l. c. n. 6. Laym. th. mor. l. 1. tr. 4. c. 23. n. 19. Pirh. l. c. vers. limitatur tertio. Reiffenst. h. r. n. 187. Wiestn. à num. 46.

Quaest. 449. Pro quo tempore verificanda causa finalis privilegii & dispensationis, an nimirum tempore, quo impetratur, v. g. Romæ, an quo expeditur, seu datur executioni in partibus ab Ordinario vel Confessario?

Resp. Probabilius videri eam verificandam utroque tempore, ut docet Castrop. l. c. p. 15. n. 2. contra Garciam de benef. p. 6. c. 2. n. 263. quatenus tenet, non requiri, ut verificetur tempore, quo impetratur Romæ, & contra Mascard. de prob. concl. 1128. n. 22. quatenus negat, necessarium esse, ut verificetur tempore, quo expeditur in partibus, quem sequuntur Rebuff. in prefat. de rescript. n. 56. vers. 14. Sã v. gratia. n. 9. & 10. quorum ratio esse potest, quòd Ordinario & Confessario committatur executio, hæc autem supponat, jam factam & existentem esse Romæ aut alibi. Verùm probatur utriusque contrarium, & quidem primò, quòd necesse sit, verificari existentiam causæ pro tempore, quo conceditur, ex eo, quòd tunc verè sit concessio & donatio, & fiat dispensatio ob finem allegatum, qui, si falsò, utpote tunc non existens, allegetur, nulla est concessio ex defectu intentionis in concedente juxta decisionem factam in c. quia circa. de consanguin. Probatum quoque secundum ex eo, quòd ordinarius vel confessor expediens ea seu exequens privilegii concessionem aut dispensationem, verè dispense & donec privilegium, ut constat ex verbis, quibus in hujusmodi decretis Romanis datis ad Ordinarium vel Confessarium dicitur: *si preces veritate nitantur, cum illis dispenses*, adeoque tunc adesse & verificari debet causa dispensandi, & ita Covar. 4. decretal. p. 2. c. 6. §. 9. num. ult. Mandos. prax. signat. tit. de dispens. vers. dispensatio est. Gallego de cognat. Hh 3 spirit.

spirit. c. 3. n. 23. Sanch. L. 8. d. 30. n. 12. Castrop. l. c. p. 15. n. 2. vers. probabilis.

Quest. 450. An & qualiter cesset privilegium aut dispensatio per renunciationem illius factam à privilegiato?

R Esp. Primò: Privilegium concessum directè in favorem solius alicujus personæ particularis, ut & dispensatio, cessat per liberam & expressam ab ea factam illius renunciationem, seu abdicationem juris & potestatis aliquid agendi vel omittendi vi privilegii competentis accedente acceptatione renunciationis ab eo, qui privilegium concessit, vel ab eo, qui ad hoc à concedente commissionem habet, facta, aut etiam ab eo, in cujus utilitatem cedit renunciatio, v. g. juris exigendi ab eo decimas, liberum enim est cuique renunciare juri suo. *c. si de terra. h. r. l. si quis. c. de pactis. sive contemnere, quæ prole inducta, juxta L. 41. ff. de minoribus, modò illa renunciatio non cedat in præjudicium alterius. De cætero dicitur primò: Per renunciationem liberam; id est, non coactam. Castrop. cit. §. 15. n. 5. Dicitur secundò: Per renunciationem expressam; sicut enim ad acquisitionem privilegii requiritur concessio per signum externum expressa ex parte concedentis privilegium, & acceptatio illius, cui conceditur, ita etiam ad amissionem illius renunciatio externè expressa ab eo, cujus interest, & non sufficit sola voluntas interior, utpote quæ externè non manifesta nihil operatur. Suar. de LL. L. 8. c. 33. a n. 15. Zoel. ad h. r. n. 34. Pirh. h. r. n. 173. Dicitur tertio: Accedente acceptatione illius, cui concessum; siquidem sicut jus privilegii pendet in fieri à voluntate concedentis, & acceptatione illius, cui conceditur, ita etiam in conservari à remanente hac voluntate illius non consentientis amittitur. Dicitur quarto: Vel ab eo, qui ad hoc à concedente commissionem habet; qualem commissionem non habere censetur executor privilegii & dispensationis, quia non est delegatus ad revocandam dispensationem, sed potius ad exequendam illam, ut Sanch. L. 8. d. 32. n. 4. Dicitur quinto: Et ab eo, cujus interest; qualis est, in cujus utilitatem cedit renunciatio privilegii, quia renunciatio illius confertur vel remittitur illi v. g. in privilegio non solvendi tributa, exigendi decimas; sic Gl. & AA. mox citandi. Unde privilegiatus, postquam etiam externè & palam renunciavit privilegio, & quamdiu dicta renunciatio legitimè à dictis personis non est acceptata, potest mutatà voluntate pergere uti privilegio suo. Gl. in c. cum venissent, de eo, qui mittitur in possess. v. obtulit. Bald. ibidem n. 8. Pontius de mat. L. 8. c. 18. n. 17. Pirh. l. c. Wiestn. h. r. n. 42. Reiffenst. n. 189. Arg. c. licet. de procurat.*

2. Resp. Secundò: E contra privilegio concessio principaliter in favorem alicujus communitatis, dignitatis loci, v. g. Civitatis, Ecclesiæ, Monasterii, singulares personæ cum ejusdem præjudicio renunciare non possunt cum effectu, etiam si renunciationem juramento confirmant, quia non sunt propria privilegia singularium, seu cujusque, L. cum publicum. ff. de pactis. c. si diligenti. de foro compet. Castrop. l. c. n. 2. huc referens, si privilegium pluribus pro indiviso concessum, ut non possit quilibet ei renunciare, quia unus alterius privilegio præjudicare nequit. Sic Clerici renunciare nequeunt privilegio fori aut Canonis juxta citatas leges,

nec Religiosi privilegii concessis monasterio sui Ordinis, quibus v. g. exempti sunt à jurisdictione Ordinarii, renunciare queunt sine consensu Papæ. Arg. c. cum tempore de arb. & ibi Abb. n. 2. Suar. l. c. c. 33. n. 2. Pirh. n. 174. Neque etiam Prælati & Conventus monasterii renunciare potest privilegio immunitatis à solvendis decimis. Suar. Tom. 1. L. 1. de Relig. c. 20. n. 2. ita, ut si vel unus solus de Capitulo aliis contradicere possit, & renunciationem impedire. Innoc. in c. accedentibus, h. r. Alex. de Nevo ibid. in addit. ad Abb. Potest tamen Prælati & Capitulum renunciare privilegii, aliisque juribus, dum non sunt utilia, vel etiam dum indifferentia. Arg. c. cum illorum. de præbend. c. cum accessissent. de Constit. Laym. ibid. num. 20. Pirh. l. c. Et, si privilegium sit nocivum, per se cessat, juxta Reg. Jur. 61. in 6. quod ob gratiam alicujus concessum est, non est in ejus dispendium reorquendum. Potest tamen etiam tota aliqua communitas, v. g. Civitas, Ordo religiosus de communi consensu Capituli renunciare privilegio utili; quia tunc communitas habet se per modum unius personæ particularis, adeoque locum habet regulæ: quòd is, cui competit privilegium, favori suo renunciare possit. Arg. cit. c. cum illorum. Laym. in c. cum accessissent. n. 12. Pirh. l. c. in fine. Huc quoque referuntur minores, utpote à quibus renunciari non potest privilegio restitutionis in integrum, quia id iis concessum, non ut singulis personis, sed potius statui minorum ab eorum imbecillitate, & pericula deceptionis, quæ illis occurrere possunt. Salaf. de LL. d. 17. f. 13. ad finem. Castrop. l. c. p. 17. n. 2. quamvis autem Bonac. d. 1. q. 3. p. 8. §. 5. n. 8. velit, illos posse renunciare huic privilegio, si addiderint, se non ufuros hoc privilegio, vel si impetraverint à Principe veniam ætatis; censet tamen Castrop. addito solo illo juramento non renunciari isti privilegio, esto, juramentum servandum sit, dum non relaxatur, quia hæc relaxatione obtentà, possunt agere beneficio restitutionis in integrum. Item de muliere idem; nimirum quòd renunciare non possit privilegio Vellejano, quod est de non intercedendo aut fidejubendo pro aliis, eò, quòd illud introductum non sit in favorem cujusque, sed statui muliebris, ut imbecillitati mulierum ob earum in hoc pronitatem & facilitatem, indeque iis orta damna, prospiceretur, tradit Castrop. cit. n. 2. cum Salaf. l. c. Azor. Tom. 1. inf. mor. L. 2. c. 22. n. 10. Gomes Tom. 2. var. c. 13. n. 17. quamvis addat ex Sanch. L. 4. de mat. d. 9. n. 15. firmam esse earum renunciationem, si eidem addatur juramentum solvendi, hæque instrumento publico, sciaturque mulier, se absque tali juramento non teneri; cum juramento firmentur contractus, & purgeur deceptio, aut etiam, si renunciatio facta coram Magistratu, prout statuitur L. fin. §. fin. ff. ad Vellejanum. vide de hoc Lauterb. ad ff. uti. eodem. §. 24. Quod verò attinet filiosfamilias, hoc est, qui sunt sub patriâ potestate, eos non posse renunciare Privilegio Macedoniano, non quidem, quia id iis concessum in genere, seu ratione Status communis, quæ constituitur, sed quia concessum in favorem parentum eorundem, cum SCtum Macedonianum sit jus à Romano Senatu constitutum, quo caveatur, ne creditoribus, qui filiisfamilias pecuniam mutuum dederunt, efficax actio detur. L. 1. ff. ad SCtum Macedonianum. nullus autem renunciare potest privilegio, ubi renunciatio cedit in præjudicium alterius. Et sic docent cum Gl. aliisque in L. tamen si. ff. ad SC. Macedon. Azor. Tom. 1. l. 5.